

+ Pomhaj Bóh

Časopis ewangelskich Serbow

Budyšin, meja 1992
5. číslo · Lětník 42

Božje slovo za nas

Jezus rjeknje: „Ja sym winowy pjenk, wy sće hałuzy.

Štóż we mni wostanje a ja we nim, tón přinjese wjele płoda.“ Swj. Jana 15,5.

Tute Chrystusowe słowo so namaka w přirunaju wo winowym pjenku. Nam wšém drje su winowe pjenki, jich kajkosć, jich zamysł a nadawk znate. Snamo smy tež hižo přihladowali, kak je wincar w naleču winowe pjenki wobrězal. Njewužitne hałužki, kotrež płody njenjesu, wón wotréza a preč císnje. Tak je zaručene, zo zawostate hałužki lěpše kitki a wjace płoda přinjesu. Naš Zbóžnik přiruna sam sebje z tajkim winowym pjenkom a nas člowjekow z hałužkami, wot kotrychž płody wočakuje. Zdobom wón na to pokaza, zo jenož tón člowjek dobre płody přinjese, kiž do njego wéri a při nim wostanie, dokelž Chrystus jenož potom we nim a přez njego skutkuje. Što pak rěka, do Jezom Chrysta wérić a při nim wostać? Při konfirmaciji wuznawamy před wosadu, zo wěrimy do Jezom Chrysta a zdobom slabimy, zo chcemy při nim wostać. To pak nijeje někajka lochka wěc. My smy slabi a podležamy husto zawiednistwam swěta a słužimy zemskim přiboham, wot kotrychž wuspěch, wjeselo a zbožo, zamóžistwo a derjeměće wočakujemy. Njejsu pak to wšo najbóle zemske kubla, kiž zahinu, znajmjeńša potom, hdýž je žiwjenja kónc? Jako křesćenjo pak wočakujemy wosebje njebjeske, wěčne kubla. K tutym kublám pak dopomha

nam jenož naš Knjez a Zbóžnik. Wón rjeknje: „Ja wam njedawam jako swět dawa.“ Swět pak nam nihdy te kubla dać njemože, kiž je nam Jezus Chrystus mów swojego čerpjenja a wumréča na křižu za nas hrěšników dobył. Wěcne žiwjenje, wěčny mér a pokoj je jenož tym slabjeny, kiž wostanu při winowym pjenku, to rěka we wěrje při našim Zbóžniku. Štóż při nim wostanie, přinjese wjele płoda. Wjele płoda přinjesć, to je potajkim nam wot Boha postajeny nadawk za tute naše žiwjenje. Kajke płody su to, kiž Boh wot nas wočakuje? Su to naše wuspěchi, naše dobytki, naš dobry příklad (kiž druhim ludžom podawamy), naše prócowanja wo mér, wo prawdu a wěrnost, naše wotewrijene wutroby a ruki za chudych, za přesčehanych, za nuzu čerpjacych we našich wosadach abo na cyłym swěće? To wšo su chwalbyhodne płody a tež wažne a nuzne, dokelž bjez tajkeho pomocnistwa, zo mjez sobu jedyn druhemu słuži a pomha, njemôhlo člowjestwo docyla wobstać. Ale to wšo dokonjeja a činja tež pohanjo, kiž do našeho Boha a Knjeza Chrysta njewěrja. Što pak Bóh Knjez nimo toho wšeho hišće wosebje wot nas křesćanow wočakuje? Mjenujcy to, zo jeho ze swojim žiwjenjom, ze swojimi mocami, ze swojimi

skutkami chwalimy a česćimy w Božich službach, w modlitwach a domjacych nutrnoścach, zo smy živi a skutkujemy po Božich džesać kaznjach a po najwjetej kazni: „Ty dyrbiš Boha, swojego Knjeza, lubować z cyłej swojej wutrobu, dušu, myslu a ze wšitkej swojej mocu a swojego blišeho, kaž sam sebje! Japoštoł Pawoł naspomni w lisće na Galatiskich hišće nadrobniš płody Swjateho Ducha, mjenujcy lubosc, wjesołosć, sérpliwość, mér, luboznosć, dobrociwość, wěru, pōcciwość a mile wašnje. Wězo, tajke płody budžemy jenož dokonjeć a přinjesemy, jeli nam Bóh Knjez za to te trěbne mocy přez Swjateho Dučha podawa. Wo tute mocy směmy Knjeza wšednje prosyć. Tohodla:
Džak Bohu Knjezej spěwajće,
kiž wowcy jeho stadla sće,
česć jemu dajće wjeseli;
nam wšitkim to so zaleži.
Naš Bóh je luta dobrota,
nam přeco swěrny wostawa,
nas z wěčnej hnadu žohnuje,
nam z prawdu swojej pomhać chce.
Bóh Wótc, kiž nas je wuzwolił,
Bóh Syn, kiž nas je wukupił,
Bóh Duč, mjez nami dželawy,
budź do wěčnosće chwaledy!“
(612,5–7)
J. Pahler

Kublanski džen 1992

Po zwučenym wašnju zeńdzechu so tež lětsa zaso ewangelscy Serbia Budyškeho wokrjesa pónđelu, 24. februara, na Hornčerskej hasy. Zapochachmy zeńdzenje z Božej službu. Liturg bě knjez farar na wotp. Paler a předar knjez superintendent Albert. Po modlerskim kěrlušu „Bóh chcył k nam z hnadu přistupić a nas wšich požohnować“ (kěrl. 217) wukładowaše nam předar přirunjanje wo symjenju, kotrež padnje na njepłodnu zemju, a wo symjenju, kotrež pak padnje na płodnu a přinjese sto króć płody (Luk. 8). Symjo w tutym přirunjanju je Božje słwo.

Hdże padnje symjo, potajkim Božje słwo pola mje? Na płodnu abo njepłodnu zemju? Staj sej tute prašenje!

Z kěrlušom „Mi tajki zakład dyrbi wostać, kaž doňho žiwjenje tu mam“ (kěrl. 407,9) zakónčichmy raňšu Božu službu.

Foto: A.L.

Po krótkiej přestawce a powitanju přez knjeza superintendenta přednošowaše nam knj. sup. na wotp. Wirth wo lětušim hesle: „Na swéće maće wy česnosć, ale njebojče so, ja sym swét přewinyt.“ „N je b o j ē s o !“ Tajki příkaz z era našeho Zbožniaka. Za křescána w česnoscí a w nuzy je wón pomoc a trošt. Knj. superintendent pokaza w přednošku tež na wohroženy swét a namjetowaše, w diskusiji wo tym přemyslować, kak móhli kózdy wosobinsce k tomu přinosać, přez lutowanje we wšech nastupanjach a swědomite wobchadženje hromadu wotpadkow zmješnić atd. Jeli zo chcemy swét za dalše generacie pomhać wobchować, njesměry tutu problematiku wotstorkować.

Po diskusiji a blidowym kérusu „Česć Bohu Knjezej dajmy, džak jemu zaspěwajmy“ (kér. 538) mějachmy wobjedu přestawku.

Wo serbskim cyrkwienskim žiwjenju w zašlém lěče, kaž wosadne popołdnja, serbske Bože služby a rozhlosowe wusyłanja, informowaše nas serbski superintendent. Tež na serbski cyrkwienski dzeń, lětsa w Budestecach, wutrobnje přeprošeše.

Što rěka za nas „wéra do Chrystusa“, wukładowaše nam w popołdním přednošku knjez farar Feustel. Wéra do

Chrystusa je puć, w strachach wobstać a strach přewinyć. Poddanstwo cyrkwi rěka w éra, nic někajka, ale prawa wéra do Chrystusa.

Bratr Kurt Latka nam z cyrkwienskich stawiznow z lěta 1911 čitaše, kiž běchu při wobnowjenju cyrkwi w Budyšinku nadešli. Při rozpominanju zašlych lět zwěscichmy, zo je so cyrkej před 80 lětami z nimale samsnymi problemami bědžila, kaž džensa naša. Tuž bě rozprawa br. Latki za wšich dosć zajimawa. Knjez farar Albert při skónčnym słowie wšitkim džak wupraj, kiž su přednošowali a sobu přemyslowali. Z kérulušom 618 „Na Boha so spušćeć mamy, hdý na njeho pohladamy, wón nas přez wšo žohnuje“ skónčichmy kublanski dzeń. Džakujemy so Albertec swojbjie, kotraž je nas tak derje pohosćiła. Dokelž ma naš „Pomhaj Boh“ tež stajnje financne problemy, běše kolekta tónraz jemu wěnowana. Štož smy slyšeli a nazhonili, to njech nas přewodža do wšedneho dnja. Bóh dal, zo so klétu wšitcy zaso tu zetkamy. Wutrobnje přeprošamy dalších ewangelskich Serbow na tutón kublanski dzeń. Kózde lěto swěrnych wobdželnikow přez smjerć zhumbimy a bychmy so wjeselili, hdý by ličba zaso tróšku přiběrala abo znajmeňša konstantna wostała.

H.B.

wuprají a wo čož so hodži prosyć. Nichtó nijeje hdý što lěpše ze słowami wuprajít.

Wobjaty wot swojeje rozmoły ze swojim njejbjeskim Wótcom wuci Ježus swojich wučomníkow Wótčenaš. Kaž žiwe žorlo žorla so tele słowa z Ježusowje wutroby. Jeho žiwjenje bě cyle do wole Wótcoje podate, wón bě so cyle poswieći Božej česći. Cyirkwi wučer Tertullian praji: W paćerju Knjezowym je wšo Ježusowe dobre posełstwo zaprijate.

Katechumenenojo (ludzo, kotriž wuknjechu, po křescanskej wérje žiwi być) mějachu jako najwažniše modlitwje ja poštolske wěrywuznaće a Wótčenaš znać. Liturgija cyrkwi je ze wšeho spočatka modlitwu Knjezowu do swojego porjada zaprijala. Po času su Wótčenaš tež swjatočne z hłosom spěwali. Tež w našich wosadach znajemy tajki spěwany Wótčenaš. Prócujem so, zo bychmy wšitcy křescenjo bórze móhli zhromadnje spěwać tule najdrohotnišu modlitwu.

Měrcin Salowski

„Naše nowiny a časopisy před 100 lětami“

Kejzor a kejžorka staj zańdženy tydzień w Šćećinje pobyloj a so tam z wulkimi česćemi přiajoj. Błyścate parady, wobhladanje lódźnistwa a jědżow kaž rěcow połne hosčiny wupjelnichu tón čas, na čož so kejžorka zaso do Potsdama wróci, kejzor pak do Danziga dale jěwsi, so tam z podobnej swjatočnosću powita.

W Sprejčanskim duchownym za-stojnstwie je so přemjenje stało. Za noweho fararja bu mjenujcy k. farski wi-kar Malink z Cholmca postajeny. Dotalny Sprejčanski farski wi-kar Breugst měješe so jako farski zastupnik do Cholmca přesydlí, je so pak spočatk tutoho měsaca – bohužel ze sobuwzacom wšelakich zastojnskich pjenjezow – zhubit, hdže, to njewě nichtó.

PB, 22. meje 1892

Přispomjenčko

Dwě nedjedželi do swjatkow wotměwa so w našej sakskej cyrkwi zetkanje žonow. To je dobra tradicija, kotraž ma so po mojim měnjenju zdžeržeć. A tola je mi druhdy žel, zo je to runje na tutej nedželi, kotraž njese mějno Rogate. Tute słwo přírdže z laconščiny a rěka přełožene: Modlīc se. Potajkim je to nedžela, na kotrejž wosebje wo modlitwje přemyslujemy. A nato so druhdy tróšku zbudže. Měnju, zo je modlenje za mnich, bohužel tež za mnich křescánow, něsto pôdlanskeho. Tohodla mělo so wjace wo wuznamje modlitwy přemyslować.

Modlitwa je rozmoły z Bohom a nic někajki monolog. Tajka rozmoły z Bo-

Za naše džěći

Pomocliwa Hanka

Meja je, a slónčko smaži,
trawu, kwětki, ludži praži.

Wšitcy wótrě zdychuja:
Kajka je to suchota!

Mała lipka w zahrodce
zrudna wěša hałozy.
Łopješka z njej padaja,
cylu zemju pokryja.

Wróblk woła wo pomoc:
„Mała lipka njem'že rosć.
Nihdže njeje mróčałka,
kiž by deščik přinjeſta.“

Hanka chwata z wulkej kanu
spěšnje k studni po wodu.

Małej lipce přiliwa
wšitko, štož w kanje ma.

Wjesoły na koliku
woła wróblk: „Džakuju.“
Lipka ta by wuschnyla,
hdý Hanka njeby pomhała.

T.M.

Najrjeňši paćer

Naše serbske slovo „paćer“ pochadža z laconskeho „pater“. To rěka: wótc, nan. Paćerje spěwać tuž předewšem rěka: so modlić „Wótčenaš“.

Hdyž Ježusowi wučomnicy swojego mištra prošachu, zo by jich nawučil, prawje so modlić, je jich nawučil tónle paćer: Wótčenaš. Z prawom směry tuž rjec, zo je to „paćer Knjezowy“. Swijata scénikaj Matej (6,9 sćc) a Lukaš (11,2 sćc.)

Rysowała: Iza Bryccyna

staj nam tele drohotne słowa napisaloj. Wšitcy křescenjo so tónle najrjeňši paćer z časa přenich křescanskich wosadow do džensnišeho modla, we wšech časach, we wšich rěčach. Wjeli stow lět so jón tež my Serbjia modlimy. Zhromadnje, na Božich službach, ale tež wosobinsce, wótrě a mjeļčo, we wjeselu a zrudobje. Wótčenaš je wjeršk, króna wšeho modlenja. Tale modlitwa wobsahuje wšitko wažne, štož so hodži Bohu

hom ma za nas runje tak samozrozumliwa być kaž rozmowa z mandželskej. Luther k tomu prají: „Tak kaž Šewc črije šije a krawc suknju, tak ma so křesčan modlič. Rjemješlo křesčana je modlitwa.“

Što pak mamy w modlitwie Bohu prají? Měnu, zo wobsteji naša modlitwa z wulkeho džela z próstwów. Wězo móžemy Boha w našich wšednych starosćach wo pomoc prosyć. Ale njezabudźmy při tym na próstwu, kotruž je nas Jezus Chrystus wučiš a kotař rěka: „Twoja wola so staň.“

Při modlenju pak njemožemy jenož na sebje myslíć. K prawej modlitwie tež słuša, zo so za druheho modlimy. To rě-

ka, zo starosće druheho čłowjeka w našej modlitwie před Boha přinjesemy. To najjetše, štož móžemy za druheho činić, je, zo so za njego modlimy. Mi so zda, zo tute myslé Nižozemjanki Corrie ten Boom za nas cuze a njezname su. Naša pomoc za druheho so w skutku pokazuje. Ale skutk a modlitwa słušetey hromadže. Naši wótcojo to wědžachu, hdýz prajachu: Dželaj a spěwaj! Wězo je ze spěwanjom wuspěwanje modlitwy ménjenie.

Hdyž wo modlenju rozmyslujemy, potom dyrbimy tež na to myslíć, zo njedyrbiaj džak w našich modlitwach pobrachować. Wo tym pak snano druhi raz něšto nadrobniševo. S. Albert

Čitarjo pisaja

Sčelu Wam wutrobne postrowy z Ostravy z Českosłowakskeje!

Dnja 26.1.1992 sym woswiećil swoje 75. narodniny. Zbožopřeča buchu tež w nowiach Českosłowakskeje Ludoweje strony „Lidová demokracie“ wozjewjene, kotař bu w lětach 1948 do 1989 přesčehowana a kotrejž člon sym hižo z lěta 1936 – nětk hižo 55 lět –, a tež ja buch wot komunistiskej strony cyly čas přesčehowany...

Wužiwam tutu přiležnoć, zo bych Was postrowiř.

Wšitko dōstavam prawidłownje a džakuju so!

Što činiće a što je we Łužicy noweho?

Z postrowom Wam a Wašim sobubratram Alois a Věra Vymlátilec

Drasta serbskich paćerskich holcow w Budyskim kraju

(pokročowanje)

Njeswačanska wosada

Šešć lět po Hodžijskich podawkach chcychu tež w Njeswačidle serbsku paćersku drastu wotstronić. K tomu pisaja „Serbske Nowiny“:

„Ludžički, kotruž bychu so raz z knjezkami wujkowali, su w poslednim poseđenju cyrkwiniego předstějicerstwa namjetowali, zo bychu so holcy přichodnje w drasće po Pariskej modžze konfirmirowały. A cehodla? Powěda so, zo je jedna němska kublerka abo pachmanka na płachćički nôs morščila, a tohoda dyrbja so nětko płachćički do stareho čapora čisnyć.“

Wjetšina Njeswačanskeho cyrkwiniego předstějicerstwa je drje namjetej přihłosowała, přetož lěta 1910 džechu serbske paćerske holcy w „němskej“ drasće ke konfirmaciji. Reakcja we wosadze na tute wotstronjenje stareje tradicije wopisa so takle w „Serbskich Nowinach“:

„Powšitkownu rozhorjenosć wubudži to, hdýz widżachmy zańdženu njedželu naše serbske konfirmandki bjez serbskich płachćičkow. Kajki bě to pusty, syry wobraz! Hdze bě ta pozběhowaca pobožnosć a pokornosć? Tón mudry muž je na tym zrudnym skutku wina, wšak je, Bohu džak, wot ludži samych hołu wěrnost jasne dość slyšeć dyrbja. Hařba je to za nas Serbow, hdýz so rjane a zdobne nałožki našich předownikow takle niča a kónčuja – někotrym ludžom k woli, phi a hařba!“

Najskerje běchu protesty z wosady wopravdze tak sylne, zo so wobzamknjenje cyrkwiniego předstějicerstwa zaso zběhny. Hižo přichodne lěto příndžechu zaso wšitke serbske paćerske holcy w płachćičce, kaž to zaso ze „Serbskich Nowin“ zhonimy:

„Njedželu Palmarum běchu ke konfirmaciji do našeho Božeho doma konfirmandki w płachćičkach a žony w cankatych kapach přišle. Kajki bě to swjatočenski, swjatočny napohlad, kóždy za-

Njeswačanske serbske paćerske džěci z fararjom Kaplerjom něhdže wokoło lěta 1930. (foto: Meister, reprodukcija: Mačij)

čuwaše, zo je tale serbska drasta z cyrkwinskeho živjenja nastala a zo by z hréchom bylo, ju z nowomodnej drastu zaměnić, kotruž běchu při loňszej konfirmaciji někotři hordačkojo zawjesc spytali. Rozdžel mjez woběmaj drastomaj bě tak do wočow padacy, zo sebi nětko serbsku narodnu drastu při konfirmaciji címbole wažimy.“

Wurjadna wosebitosć je, zo běchu mjez kemšerkami tež „žony w cankatych kapach“, přetož serbska drasta wšedneho a swjedženskeho dnja běše so powšitkownje hižo w druhej poloocy 19. lětstotka z wosadow zhubiła, tež z Njeswačanskeje. Zo běchu sej ju žony runje k tutej konfirmaciji 1911 zaso z křiňow wučahnyli a so woblekli, směmy najskerje jako wědomu demonstraciju za serbsku drastu wobhladować. Móžno tež, zo jewi so w tym wliw Njeswačanskeho serbskeho towarzstwa „Jutrnicka“, założoneho 1909, kotrež so wo hajenje serbskich tradicijow we wosadze prócowaše. „Jutrnicka“ bě docpěla wěste wozrodzenje serbskeje drasty: Žony, kotrež tutu hišće wobsedžachu, so

ju čascišo k towarzstwym swjedženjam woblečechu.

Nošenje płachćički a načołka wosta w Njeswačidle hišće doho z tradiciju. Wo tym swědči rjad wuchowanych fotow. Dokelž bě tež ličba serbskich paćerskich džěci dosć wulka, skicēše dohi rjad čornozwoblékanych holcow z bělymi płachćičkami wosebje powabliwy napohlad. Z lěta 1916 nam „Serbske Nowiny“ hišće raz rozprawjeja wo nadobnosći konfirmacie w serbskich drastach: „Lětsa bolmónčku je 26 serbskich konfirmandkow swój křčenski slub w našim Božim domje wobnowiło. Wone běchu, kaž je to hač dotal w našej wosadze wašnje bylo, w płachćičkach k swjatočnosći přišle. Tale jednora, tola za konfirmaciju so jara přihodžaca drasta so našim wosadnym jara spodoba. Hižo z pohladanjom na nju so w čłowjeku chutne, swjatemu skutkej přisprawne myslé zbudžuju, a nutrinosć za swjaty skutk so powyša. Ludžo, kotruž za cyrkwinske wašnje, kotrež su nam předownicy přepodali, praweho zrozumjenja nimaju, su drje płachćički našich konfir-

mandkow wotstronić spytali, tola hač dotal njeje jich prćowanje žaneho wuspěcha mělo.“

Hišće za čas fararja Kaplerja je so w Njeswačidle tuta tradicija hajila. Po serbskim wašnju šita zwjeršna drasta bě drje so mjeztym z normalnej „němskej“ drastu zaměnila, ale při plachčice z načołkom běchu wostali. Wotpoložila je so tuta poslednja hišće živa warianta serbskeje drasty Budyškeho kraja najskeje na spočatku 30tych lět. Měrćin Nowak-Njechorński pisa lěta 1937:

„Jenož w jeničkej wosadže, w Njeswačidle, su serbske konfirmandki dlěje wobchowale pyšnu narodnu drastu, ale tež tam je nětko zašla.“

Dodawek

W mnohich kónčinach dožiwjamy džensa wěstu renesancu dawno wotpoložených a po zdaču hižo zabytych narodnych drastow. Ludžo jich hódnou a rjaność znova wotkrywaja, wuçahnu je

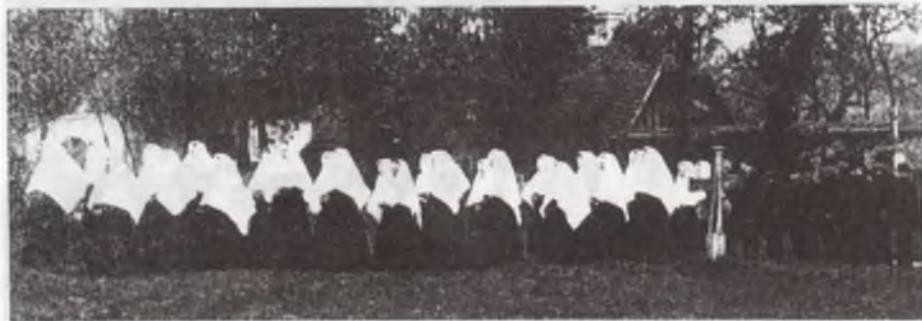
z křinjow abo dadža sej je nowe zešić, a noša je z hordoscu na wosebitych swjedženjach.

Tež w Serbach tajke zjawy wobkedžbujemy: W katolskich Serbach, w Delnej Łužicy, we Wojerowskich a Slepjanskich kónčinach hižo zaso mnohe holcy a mlove žony swojsku narodnu drastu wobsedža a so ju k zabawnym, k wjesnym a tež k cyrkwińskim swjedženjam zwoblékaja.

Drasta ewangelskich Serbow Budyskeho kraja je so hižo wjèle prjedy ze wšedneho živjenja zhubiła kaž w tamnych serbskich kónčinach. Zo so wona hy zaso wožiwi, sej džensa hišće njemožemy předstajíć. Za to zda so wona hižo předotho zabyta.

Wuzamknjena pak tež jeje renesanca njeje. Snadž budu ju raz naše wnučki a prawnučki na wosebitych dnjach nosyć? Za wožiwenje drastow našeho naroda njeje ženje přepozdze.

Trudla Malinkowa

Konfirmacija w Njeswačidle lěta 1896

POWĚSCÉ Nowe zwony za Michałsku wosadu

Michałska wosada w Budyšinje zhubi přez poslednju wójnu dwaj wot třoch zwonow, a tež zbytny njemožeše wjace zwonić, dokelž bě so puknýl. Nětk poswjećichu so njedželu Laetare, 29.3.92, tři nowe zwony.

Hižom wjèle lět prćowaše so wosada wo nowe zwony. Tola za NDRski čas statnej lijerni w Apoldze a Pößnecku za nas žane njeliještej. Po zjednočenju Němskeje steješe wjace lijernjow na wubér, tola hižom nahromadžene pjeňjezy njedosahachu. Wosadni znova woprowachu, zo móžachu so zwony skazać. Lijernja Mark w Brockscheidze (Eifel) je zhotowi. Zwony maja napisma w němskej a serbskej rěci: Česc budž Bohu we wysokosći. – Měr na zemi. – Člowjekam dobre spodobanje. Tute tři napisma so wot přjedawšich zwonow přewzachu.

Na swjedženskich kemšach bě cyrkej hač na poslednje městno wobsadžena. Mnozy hosćo běchu přijeli. Tak powitachu knjeza superintendenta Papaia, knjeza Marka z Brockscheida, knjeza Rißlera jako wěcywustojneho za zwony a zastupjerow z partnerskeje wosady

z Nordheima, krajnego radu Ebermana, měščanostu Schramma a dalších wjesjanostow z wosadnych wsow.

Předowanje džeržeše superintendent Pappai na zakladźe třoch napisow zwonow. Serbski superintendent Albert namožješe, zo bychu zwony ze serbskim napismom tež dale Serbow k Božim službam wołali.

Kemše běchu ze wšelkimi muzikalnymi poskičenjemi wupyšene. Tak skutkowachu pozawnski chór, katolski tachantski chór, Michałski chór a mały orchester.

Zwony zwonjachu pření raz njedželu Palmarum, 12. 4. 1992.

M. Wirth

Dodawek

We februarskim čisle wuńdže mój přinošk wo Niemölleru skladnostne jeho 100. narodninow. Při přihotowanju njejsym zhonił, hdy a hdže je zemrěl, a sym čitarjow prosyl wo pomoc. To je so stało, a móžu džensa dodać, zo je Martin Niemöller zemrěl 6. 3. 1982, 92 lět stary w Wiesbadenje, hdžež bě lětdžesatki skutkował. Ja so džakuju knježnje Lubinie Šerakec z Časec za pokiw.

G.L.

Bukecy. 14. měrca swječeše Emil Schneider swoje džewječdžesačiny.

Wón je swoje žive dny bydlil a jako ratar skutkował we Łusku a hakle před dwańce lětami so přesydlil do Bukec k swojej wnučce. Wón je swěrny Serb a je so tež z dalokeho Łuska swěru podal na serbske kemše w Bukecach. Nětko so jemu čežce chodži, ale hewak je hišće číly a strowy, porjadnie „Pomhaj Bóh“ čita a so rady ze mnu po serbsku rozmořwia.

G.L.

Farar na wotp. Hinc Šolta

1. 5. 1992 wosomdžesatnik

Jako syn Łužiskej staršeju – nan z Njeswačidlskeje wosady a mać ze Słonkec pola Dobruše – njebě w Drježdžanach za mlove lěta serbsku rěč nauknyl, ale hakle za studentski čas w Chwaćicach pola serbskeho wyšeho fararja Zarjenka. Farar Šolta dosc derje serbsku rěč woknježi. We Łupoji, w Budyšinje na Michałskej a w Rakecach (1948–1965) je serbski předowál. My spominamy hišće, kak bě wón 1963 při poswječenju nowych zwonow w Njeswačidle serbski swjedženski předar. Zrudni běchmy, hdyž wón před wjace hač 25 lětami so do Drježdžan sčahny. Ale tež tam je so lěta dolho wo serbske Božé služby staral. Jeho syn Michał je za fararja w Chwaćicach. Lubemu jubilarej smy džakowni za wšu prōcu wo připowědzenje Božeho słowa w serbskej rěci. Bóh Knjez zaplać jemu jeho swěru a spožč jemu měrny wječor žiwenja.

Přeprošujemy

3. 5. – 2. njedžela po jutrach

10.00 hodž. kemše z Božim wotkaznjom w Budyšinje na Michałskej (Albert) w samsnym času Boža služba za džeci
11.45 hodž. nutrnośc w rozhlosu
13.30 hodž. kemše w Budestecach (Albert)

10. 5. – 3. njedžela po jutrach

8.30 hodž. kemše z Božim wotkaznjom w Poršicach (Malink)
9.00 hodž. kemše w Debsku (Albert)
10.00 hodž. kemše w Hrodžišču (Malink)

17. 5. – 4. njedžela po jutrach

11.45 hodž. nutrnośc w rozhlosu

31. 5. – 6. njedžela po jutrach

8.30 hodž. kemše w Minakale (Feustel)
11.45 hodž. nutrnośc w rozhlosu
19.00 hodž. kemše z Božim wotkaznjom w Smječkecach (Albert)

7. 6. – 1. dženj swjatkow

13.30 hodž. kemše z Božim wotkaznjom w Budestecach (Albert)

8. 6. – 2. dženj swjatkow

10.00 hodž. kemše w Budyšinje na Michałskej, w samsnym času Boža služba za džeci
10.00 hodž. kemše w Bukecach (Malink)

11.45 hodž. nutrnośc w rozhlosu

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. – Ludowe nakladnistwo Domowina, Budyšin, Sukeńska 27. Redaktor a skazanki: sup. Siegfried Albert, Serbski kěrchow, 8600 Budyšin, tel. 4 22 01. – Číš: Serbska číšćernja – t. z w. r. – w. z. w Budyšinje. – Wuchadža jónkrát za měsac. Přinoški a dary na konto: Sorbisches evangelische Superintendatur Bautzen, Sp. Bautzen 30 000 110. – BLZ 850 549 62